

แบบฟอร์มการจัดการความรู้

ชื่อหน่วยงาน..รังสิตวิทยา..

แบบฟอร์มส่วนที่ 1

ชื่อเรื่อง ..แนวทางปฏิบัติเมื่อล้าไส้กลืนกันในเด็ก.....

วัน/เดือน/ปี ที่จัดการความรู้.....22 เมษายน 2568.....

**กรุณา ☒ เลือกที่มาของปัญหา : ☒ มาจากปัญหาของระบบงาน ☐ ระบบบริการ ☐ ใบรายงานอุบัติการณ์)

1. กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Share & Learn) (กรุณา ☒ เลือกหัวข้อที่ดำเนินการ)

☐ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสรุปประเด็นในกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เฉพาะในระดับหน่วยงาน/
แผนกของตนเอง

☒ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสรุปประเด็นใน ระหว่างหน่วยงาน / คร่อมสายงาน

2. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1.	นายแพทย์วีระศิษฐ์ ลิ้มพานิชชัย	(ผู้จัดการความรู้ KM Manager)	
2.	นายแพทย์กุลวิวัฒน์ พรหมสวัสดิ์	(คุณอำนวย Facilitator)	
3.	แพทย์หญิงวิมลลิน กาญจนกุล	(คุณอำนวย Facilitator)	(ศัลยแพทย์เด็ก)
4.	ผศ.พญ.วรรณพร บุรีวงศ์	(คุณลิขิต Note Taker)	
5.	นายแพทย์พนิตพงศ์ มารุ่งโรจน์	(คุณกิจ)	
6.	นายแพทย์อภิชาติ ท่าช้าง	(คุณกิจ)	
7.	นายแพทย์วศิน รุ่งเรืองวุฒิไกร	(คุณกิจ)	
8.	นายแพทย์สรวิศ จันทร์ไกรวัล	(คุณกิจ)	
9.	นางธนิสสร สาระศรี	(คุณกิจ)	
10.	นายแพทย์ บุตตโคตร	(คุณกิจ)	
11.	นางสาวศิริกัญญา ชัยชนะ	(คุณกิจ)	
12.	นางสาวรุ่งนภา หาญขุนทด	(คุณกิจ)	
13.	นางสาวพัชรภรณ์ บุญชู	(คุณกิจ)	
14.	นางสาวชนัญญากานต์ สืบเพ็ง	(คุณกิจ)	
15.	นางสาววิไลลักษณ์ โหยหวล	(คุณกิจ)	
16.	นางสาวสุกัญญา จันทะรี	(คุณกิจ)	
17.	นางพรนภา นนตรี	(คุณกิจ)	
18.	นายกฤษฎา สิงห์แก้ว	(คุณกิจ)	
19.	นางสาวประสิทธิ์ ศรีสมทรัพย์	(คุณกิจ)	

20.	นางสาวฉันทิกา บุษพาประเสริฐ	(คุณกิจ)
21.	นางสาวชญาดา ยะปะนันท์	(คุณกิจ)
22.	นางสาววิลาวรรณ คล้ายสุบรรณ	(คุณกิจ)
23.	นางสาวกนกวรรณ วัฒนพงศ์ศิริ	(คุณกิจ)
24.	นางสาวสุจิตตรา ฉายาวาท	(คุณกิจ)
25.	นางสาวอาทิตยา รุ่งลอย	(คุณกิจ)
26.	นายสมทบ ภูพิริยาภรณ์	(คุณกิจ)
27.	นางอัญชลี บังเกิด	(คุณกิจ)
28.	นางสาวยมลพร ลำเจียก	(คุณกิจ)
29.	นายยุทธนาภรณ์ สัมแก้ว	(คุณกิจ)

3.หลักการและเหตุผล/ที่มา/สาระสำคัญของการจัดการความรู้

ภาวะลำไส้กลืนกัน (Intussusception) เป็นภาวะฉุกเฉินที่พบได้บ่อยในเด็ก โดยเฉพาะในช่วงอายุระหว่าง 3 เดือน ถึง 2 ปี ซึ่งมีสาเหตุจากลำไส้ส่วนหนึ่งเลื่อนกลืนเข้าไปในลำไส้ส่วนถัดไป ทำให้เกิดการอุดตันและขัดขวางการไหลเวียนของเลือดบริเวณลำไส้ที่ถูกดึงเข้าไป หากไม่ได้รับการวินิจฉัยและรักษาอย่างทันท่วงที อาจนำไปสู่ภาวะแทรกซ้อนรุนแรง เช่น ลำไส้ขาดเลือดเนื้อเยื่อ, ลำไส้ทะลุ, การติดเชื้อในช่องท้อง และอาจเป็นอันตรายถึงชีวิต การจัดการที่รวดเร็วและถูกต้องจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก การรักษาเบื้องต้นโดยไม่ต้องผ่าตัด เช่น Pneumatic Reduction หรือการใช้แรงดันลมช่วยลดลำไส้กลับเข้าที่ เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัย หากปฏิบัติภายใต้การดูแลของทีมสหสาขาวิชาชีพที่มีความเชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วยศัลยแพทย์เด็ก กุมารแพทย์ และรังสีแพทย์ การวินิจฉัยที่รวดเร็วและแม่นยำโดยใช้เครื่องมือวินิจฉัย เช่น Ultrasound จะช่วยให้แยกแยะผู้ป่วยที่เหมาะสมกับการรักษาด้วย Pneumatic Reduction ได้อย่างถูกต้อง

นอกจากนี้การมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นระบบ จะช่วยลดความล่าช้าในการรักษา ลดอัตราการผ่าตัดและภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น ส่งผลให้ผู้ป่วยได้รับการดูแลอย่างรวดเร็ว ปลอดภัย และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การจัดการความรู้เรื่องแนวทางปฏิบัติเมื่อลำไส้กลืนกันในเด็กจึงเป็นการรวบรวมองค์ความรู้ที่สำคัญ ร่วมกันแบ่งปันและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างมาตรฐานการรักษาที่มีประสิทธิภาพ และเป็นประโยชน์ต่อทีมงานและผู้ป่วยในระยะยาว

4.วัตถุประสงค์

1. เพื่อรวบรวมและสร้างแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นระบบสำหรับการดูแลผู้ป่วยเด็กที่มีภาวะลำไส้กลืนกัน
2. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพระหว่างทีมสหสาขาวิชาชีพ เช่น ศัลยแพทย์เด็ก กุมารแพทย์ และรังสีแพทย์
3. เพื่อเพิ่มความรวดเร็วและความแม่นยำในการวินิจฉัยและรักษาผู้ป่วย โดยเฉพาะการทำ Pneumatic Reduction ให้มีอัตราความสำเร็จสูง
4. เพื่อลดอัตราการผ่าตัดโดยไม่จำเป็นและภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น
5. เพื่อสร้างองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่สามารถเผยแพร่และนำไปใช้ในหน่วยงานและสถานพยาบาลอื่น ๆ ต่อไป

5.เป้าหมาย/ตัวชี้วัด

1. อัตราความสำเร็จของการทำ Pneumatic Reduction $\geq 85\%$
2. อัตราความพร้อมในการเตรียมอุปกรณ์การทำ Pneumatic Reduction $\geq 85\%$
3. มีเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการทำหัตถการเข้าร่วมฟัง $\geq 90\%$

6.สรุปประเด็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Key Success Factor คือ ปัจจัยที่ทำให้ประสบความสำเร็จในเรื่องที่เลือกทำ เช่น ใช้วิธีการหรือกระบวนการอะไรที่ทำให้ประสบความสำเร็จให้สรุปเป็นข้อ)

1. แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นระบบสำหรับการดูแลผู้ป่วยเด็กที่มีภาวะลำไส้กลืนกัน
2. ความร่วมมือและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพระหว่างทีมสหสาขาวิชาชีพ เช่น ศัลยแพทย์เด็ก กุมารแพทย์ และรังสีแพทย์
3. องค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่สามารถเผยแพร่และนำไปใช้ในหน่วยงานและสถานพยาบาลอื่น ๆ

7.มีแนวทางปฏิบัติที่สนับสนุนการทำงาน หรือช่วยแก้ปัญหาในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น (กรุณา ✓ เลือกหัวข้อที่หน่วยงานได้ดำเนินการ สามารถเลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

7.1 ✓ มีแนวทางปฏิบัติ (ใส่รายละเอียดหรือแนบหลักฐาน)

แนวทางปฏิบัติเมื่อมีผู้ป่วยลำไส้กลืนกันในเด็ก

1.) Consult ศัลยกรรม, กุมารแพทย์ และ รังสีแพทย์ ร่วมวินิจฉัยผู้ป่วยเด็กว่ามีความเสี่ยงลำไส้กลืนกัน (intussusception).

2.) ตรวจร่างกาย + ส่งฟิล์ม Abdomen + Ultrasound → แพทย์ประเมินแล้วไม่มีข้อห้ามในการทำ Pneumatic reduction.

(Absolute: Peritonitis, Intra-abdominal free air → Go on surgery.)

(Relative: Unstable patient: Severe sepsis/shock, severe hydration, profound lethargy).

3.) เตรียมอุปกรณ์

- Sponge forceps
- KY-gel (เจลหล่อลื่น)
- Syringe 10 cc
- เทปเหนียว
- Disposable glove
- กรรไกรตัดเทปเหนียว
- เข็มเบอร์ 18 G
- Foley's catheter (18-24 Fr.)
- ผ้าขาวเช็ด
- Gauze pads 3x3.
- Sphygmomanometer (Connect 3 way system and Foley's catheter → ใช้เทปเหนียวพันรอบข้อต่อ)

4.) ขั้นตอนการทำ

4.1) ใส่สาย Foley's catheter ในรูทวารผู้ป่วย +/- เป่าลมใส่บอลูน Foley

4.2) ใช้ Gauze pads fix ตำแหน่งสาย + เทปเหนียวพันรอบทวารผู้ป่วย

4.3) Take preliminary film.

4.4) Rapidly inflate air (Constant pressure between 80-120 mmHg under fluoroscopy).

4.5) Find the intussusception and monitor reduction under intermittent fluoroscopy. (Limiting 3 attempt and each attempt to 3 minutes).

4.6) Complete reduction confirm by air that flows freely into the small bowel loops.

4.7) After finishing, ** ใช้ Sponge forceps clamps Foley's catheter + Remove tape and disconnect Foley's catheter from the system (1st)**; deflate the balloon, remove Foley's catheter.

NEEDLE DECOMPRESSION: Apply anti-septic + Insert 18-G needle into Linea Alba at supra-umbilical region.

แบบฟอร์มส่วนที่ 2

8.มีการนำผลไปปฏิบัติ/ผลจากการดำเนินการทำกิจกรรม KM

8.1 ✓ มีการนำแนวทางปฏิบัติไปใช้ในการแก้ปัญหาในการทำงานจริงอย่างเป็นรูปธรรม
จากการจัดการความรู้เรื่องแนวทางปฏิบัติเมื่อลำไส้กลืนกันในเด็ก จะได้รับประโยชน์และผลลัพธ์ที่สำคัญ ดังนี้

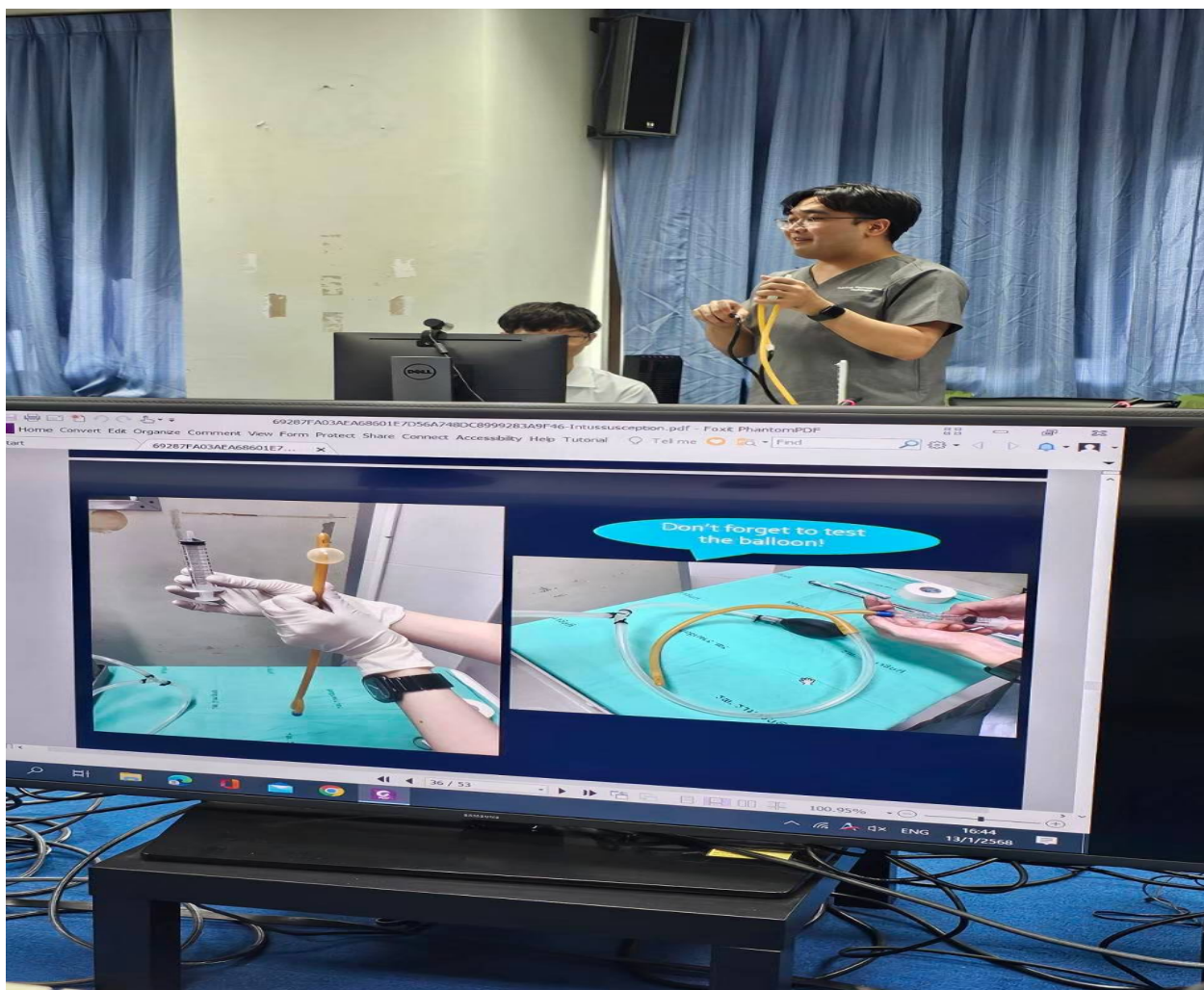
1. มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐาน
ช่วยให้ทีมสหสาขาวิชาชีพสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และปลอดภัย
2. เพิ่มประสิทธิภาพในการวินิจฉัยและรักษา
โดยเฉพาะการทำ Pneumatic Reduction ที่ช่วยลดความจำเป็นในการผ่าตัด ลดความเสี่ยงและภาวะแทรกซ้อน
3. เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างทีมแพทย์หลายสาขา
ทำให้การตัดสินใจและการดูแลผู้ป่วยมีความราบรื่นและแม่นยำมากขึ้น
4. ลดเวลาในการให้การรักษาระยะเวลาพักฟื้นของผู้ป่วย
ส่งผลดีต่อคุณภาพชีวิตและลดภาระค่าใช้จ่ายในการรักษา
5. สร้างองค์ความรู้ที่สามารถเผยแพร่และถ่ายทอดต่อเนื่อง
ทำให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนางานด้านการดูแลผู้ป่วยในระยะยาว
6. ลดภาระงานและความผิดพลาดในกระบวนการดูแลรักษา
จากการมีแนวทางปฏิบัติที่เป็นระบบและเข้าใจง่าย

9.After Action Review (AAR)

9.1 ท่านสามารถนำองค์ความรู้ไปพัฒนาหน่วยงานของท่านได้อย่างไร

ลำดับ	กระบวนการจัดการความรู้ (KM Process)	กิจกรรม/วิธีการสู่ความสำเร็จ	ระยะเวลาดำเนินการ
1	การบ่งชี้ความรู้	วิเคราะห์ปัญหาผู้ป่วยลำไส้กลืนกัน	ต่อเนื่องตลอดปี
2	การสร้างความรู้	สังเคราะห์แนวทางปฏิบัติจากผู้เชี่ยวชาญ	1 เดือน
3	การแบ่งปันแลกเปลี่ยนรู้	จัดประชุมทีมงาน ร่วมปรึกษา case	ทุกครั้งที่มีการเคส
4	การประมวล/เผยแพร่	จัดทำคู่มือและโปสเตอร์แนวทาง	1 เดือน
5	การนำความรู้ไปใช้	ใช้ปฏิบัติงานจริงทั้งในเวลาและนอกเวลาราชการ	ต่อเนื่อง
6	การติดตามผล	Audit case และปรับปรุงแนวทาง	ทุก 3 เดือน

10. ภาพประกอบการทำกิจกรรม (กรุณาแนบภาพ)

ลงชื่อ.....

(นางธนีสรา สารศรี)

(หัวหน้างานรังสีวิทยา)

KM - MSMC